

СЛОВО ЗА ПЕТДЕСЕТНИЦА

В една от коленопреклонните молитви, които предстои да чуем след малко, възлюбени, днешният празник се нарича „последен велик и спасителен ден Петдесетница“. Защо последен“? Защото обяснява всички останали събития в земния живот на нашия Спасител Господ Иисус Христос: благовестието за Неговото раждане, рождеството Му, Неговото явяване и кръщение в Йордан ведно с тайнственото явление на Пресвета Троица, преобразяването Му на Тавор, страданията Му и драговолната Му смърт, възкресението Му от мъртвите, славното Му възнесение. Какъв е смисълът, каква е последната цел на тези събития, към които се приобщаваме духовно чрез тяхното възпоменаване? Спасението на човека в Църквата, родена на „великия и спасителен ден Петдесетница“ – в тази една и единствена Църква, която по думите на свети апостол Павел е тяло Христово, Чиято Глава е Сам Христос.

Като Глава на Църквата, като Път, Истина и Живот Богочовекът Христос открива чрез Себе Си пътя на човешкия род към спасението или с други думи – към вечния живот в царството на Отец, Син и Дух Свети. Изречените дотук думи не са никакви символи, не са плод от осмисляне на религиозна вяра – една от многото. Те са Откровение на Живия Бог, въплътено в човешко слово, изказан опит, свидетелство за общението на човека с Него – с „Отца и Неговия Син Иисус Христос“ (1 Иоан 1:6) чрез благодатта на Светия Дух. А Този Дух е Истина (1Иоан 5:6), както е Истина Сам Христос – въплътеният Бог Слово. Ала Словото и Духът са не само Истина, но и любов, защото Бог е Любов (1 Иоан 4:8). Любовта и истината са едносъщни. Любовта живее чрез истината; истината живее чрез любовта. Ако можем да говорим за език на любовта, той е истината и ако можем да говорим за език на истината, той е любовта. Любовта е

живот на истината, сърце на истината. В своето неразлъчно единство любовта и истината са сърцето и разумът на Църквата като богочовешки организъм. Те са залог за живота ни в Църквата, тоест за общението ни с Бога, Който е Любов и Истина, залог са и за единството помежду ни. Да, без живот в Църквата, в тялото Христово, ние не можем да общуваме с Бога и да сме в същностно единство помежду си. А порив за такъв живот ни дава нетварната Божия благодат ведно с нашия свободен избор да се противопоставим на греха, да го откъснем от себе си. Обратно, всеки грехолюбив порив у нас се сили да ни откъсне от Бога и да ни противопостави един на друг. Колкото повече се отдалечаваме от Бога и от ближните, толкова повече се отдалечаваме от живота в Църквата, колкото повече се отдалечаваме от живота в Църквата, толкова повече се отдалечаваме от любовта и истината, толкова повече се отчуждаваме и от самите себе си като образ Божий. Не можем да бъдем живи членове на Църквата по навик, или по силата на неясни религиозни нагласи, обрамчени от църковно-православна обредност. Като членове на Църквата ние или постепенно се изцеляваме от греха, или, напротив, причинената ни от него болест се задълбочава; ние или постепенно се приближаваме към пълнотата на любовта и истината, или се отдалечаваме от тази пълнота. Ние никога не можем да говорим достоверно и убедително за любовта и истината, ако не се стремим на дело към тях и не пребъдваме поне в преддверието им. Не можем да говорим достоверно и убедително за Църквата, ако не сме изцеряващи се и в този смисъл живи нейни членове. Вън от духовната ни борба за пребъждане в любовта и в истината всички наши думи за истина и любов не са нищо друго освен повече или по-малко сполучлива реторика, а може би и нещо по-лошо – тези думи могат да се окажат подвеждащи подобия и заместители на истината и на любовта. Вън от жаждата, вън от борбата за пребъждане в любовта и истината дори формално правилните ни мисли за Църквата остават безжизнени, лесно могат да се изродят в искрена, но отровна от безразсъдство ревност, в креслив лозунг, в идеологическа щампа, та дори и в маска, зад която се крият нецърковни и по същество нехристиянски амбиции и цели.

Утешителят, Духът на истината (Иоан 15:26) ни подбужда да любим истината и да пребъдваме истинно в любовта. Утешителят, Духът на истината, ни подбужда да обичаме Бога и в Него и чрез Него да се обичаме един друг, все повече да се изпълваме с истина и любов, все по-крепко да пребъдваме в Църквата, в единство с Христос и помежду си. Тъкмо по този начин ние се отдалечаваме все повече от греха, изцеряваме се от него, отчуждаваме се от егоцентризма си, все по-дълбоко преоткриваме себе си като образ Божий, ставаме вместилище на вечния живот и се спасяваме в името на светата, единосъщна, неразделима и животворяща Троица – Отец, Син и Свети Дух, на Която подобава слава, чест и поклонение сега и всякога и в безкрайността на бъдещия век. Амин!

*†Триадицкий митрополит Фотий,
Предстоятел на Българската Православна
Старостилна Църква*

Петдесетница, 2016 г.